

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **Al. L. I. R.**, státní příslušnost Jordánské hášimovské království
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 13, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného ze dne 1. 2. 2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném jím pod č. j. OAM-37063/DP-2021. Žalobce zastává názor, že žalovaný v předmětné věci v zákonné lhůtě nevydal meritorní rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce uvedl, že dne 24. 8. 2021 podal prostřednictvím poštovní přepravy u žalovaného žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR. Žádost je žalovaným vedena pod sp. zn. OAM-37063/DP-2021. O této žádosti nebylo žalovaným rozhodnuto, proto žalobce podal 10. 1. 2022 k nadřízenému správnímu orgánu žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. Nadřízený správní orgán listinou ze dne 31. 1. 2021 rozhodl tak, že se návrhu na provedení opatření proti nečinnosti nevyhovuje. Odůvodnění tohoto rozhodnutí považuje žalobce za zmatečné, jeho návrh na provedení opatření proti nečinnosti se týkal výslovně žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobého pobytu a nikoliv žádosti o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu, jak v rozhodnutí nadřízený správní orgán uvádí. V předmětné věci doposud nebylo žalovaným vydáno meritorní rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

3. V písemném vyjádření k žalobě ze dne 21. 3. 2022 žalovaný uvedl, že návrh žalobce na provedení opatření proti nečinnosti se týkal výslovně jeho žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a nikoliv žádosti o udělení nového povolení. Žalovaný má za to, že řízení proběhlo řádně bez časové prodlevy a ve věci bylo meritorně rozhodnuto. Dne 22. 9. 2021 podal žalobce žádost o změnu účelu povolení k dlouhodobému pobytu, vedeno pod č. j. OAM-37063/DP-2021. V předmětném řízení žalovaný zkoumal, zda žalobce splňuje podmínky, které zákon stanoví pro změnu účelu udělení pobytového oprávnění. Žalovaný po proběhlém řízení vydal dne 12. 10. 2021 usnesení č. j. OAM-37063-5/DP-2021, kterým bylo řízení o žádosti žalobce zastaveno. Proti tomuto usnesení podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, přičemž tato Komise vydala dne 4. 3. 2022 rozhodnutí, kterým zamítla odvolání žalobce a předchozí prvostupňové správní rozhodnutí potvrdila. Předmětná žaloba byla sepsána v době, kdy si žalobce a jeho zmocněnec museli být vědomi rozhodnutí žalovaného. Žalobce podal žádost o změnu účelu povolení k dlouhodobému pobytu, nikoliv žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, jak je tvrzeno v žalobě. Byť se svým způsobem jedná o prodloužení doby platnosti, je třeba uvést, že se změnou účelu souvisí také jiné náležitosti žádosti a z tohoto důvodu je na tuto žádost pohlíženo jako na novou žádost o povolení k dlouhodobému pobytu (nikoliv jeho prodloužení); z tohoto důvodu Komise rozhodnutí o návrhu na vydání opatření proti nečinnosti konstruovala správně. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost.

IV. Následná doplňující procesní podání účastníků řízení

4. V podání ze dne 25. 3. 2022 žalobce uvedl, že jeho žaloba se týká žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, která byla podána 24. 8. 2021. Žalobce navrhl, aby soud ze správních spisů postavil najisto, že dne 24. 8. 2021 žalobce podal žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.
5. V podání ze dne 17. 5. 2022 žalobce upřesnil, že dne 24. 8. 2021 podal prostřednictvím poštovní přepravy žádost označenou jako žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Žádost byla žalovanému doručena dne 26. 8. 2021 a bylo jí přiděleno č. j. OAM-37063-1/DP-2021. Žádost, včetně příloh však byla žalobci vrácena, což nemění nic na tom, že řízení o žádosti bylo zahájeno a stále probíhá, neboť žádost byl žalobce oprávněn podat i prostřednictvím poštovní přepravy.

6. V podání ze dne 30. 5. 2022 žalobce poukázal na formulář žádosti nacházející se ve správní spise. Razítko na předmětné žádosti prokazuje její podání a přijetí, přičemž žádost byla žalobcem podepsána dne 24. 8. 2021, kdy ji předal k poštovní přepravě. Jelikož žádost byla žalovaným žalobci vrácena poštovní přepravou, žalobce stejný formulář žádosti předal žalovanému osobně ještě dne 22. 9. 2021, což dokládá druhé podací razítko na žádosti.
7. V doplňujícím procesním podání ze dne 15. 6. 2022 žalovaný uvedl, že žádost žalobce podaná prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb dne 26. 8. 2021 nebyla žalovaným zaevidována a byla následně vrácena žalobci, což potvrdil i zástupce žalobce. Žalobce následně podal svoji žádost u žalovaného znovu, a to dne 22. 9. 2021, byla zaevidována a bylo jí přiřazeno č. j. OAM-37063/DP-2021. O žádosti bylo následně žalovaným rozhodnuto dne 12. 10. 2021.

V. Další procesní vývoj ve věci

8. Krajský soud v Brně vydal dne 28. 7. 2022 v dané věci rozsudek pod č. j. 30 A 18/2022-46, kterým žalobu zamítl. Soud dospěl k závěru, že o fyzicky jediné žádosti žalobce (jenž byla podána 2×; poprvé dne 26. 8. 2021 poštou a podruhé dne 22. 9. 2021 osobně žalobcem) bylo vedeno jediné řízení, a to bylo již ukončeno rozhodnutím prvostupňového správního orgánu z 12. 10. 2021 (č. j. OAM-37063-5-DP/2021), přičemž v dané věci bylo vydáno již i odvolací rozhodnutí, a to dne 4. 3. 2022 Komisí pro rozhodování věc pobytu cizinců pod č. j. MV-19467-4/SO-2022. Krajský soud v Brně dovodil, že jelikož o předmětné žádosti bylo řízení vedeno a věc byla skončena, nemůže být důvodná nečinnostní žaloba.
9. Ke kasační stížnosti žalobce zrušil Nejvyšší správní soud citovaný rozsudek zdejšího soudu (rozsudkem ze dne 1. 12. 2022, č. j. 1 Azs 210/2022-22) a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení se závazným právním názorem. V rámci řízení o kasační stížnosti žalovaný nově uvedl, že první žádost žalobce podaná poštou byla podatelnou přijata dne 26. 8. 2021, ovšem podání bylo vyhodnoceno jako nepříjemná žádost podle § 169h odst. 1 písm. c) zákon o pobytu cizinců, neboť nebyla podána osobně. Nejvyšší správní soud uvedl, že žádost podaná prostřednictvím poštovní přepravy ze dne 24. 8. 2021 a podaná osobně dne 22. 9. 2021 není žádostí jedinou - jedná se o 2 samostatné žádosti. Jak uvedl žalovaný, byla jím žádost vyhodnocena jako nepříjemná, přičemž povinností žalovaného bylo vydat usnesení o nepříjemnosti, které je napadnutelné žalobou postupem podle ust. § 65 s.ř.s. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že ačkoliv si vyžádal kompletní spis vztahující se k předmětné žádosti, žalovaný na výzvu nijak nereagoval; Nejvyšší správní soud měl k dispozici pouze správní spis, který byl přiložen ke spisu krajského soudu. V tomto spise je založena pouze žádost žalobce s vyznačeným razítkem o přijetí žádosti ze dne 24. 8. 2021, které však bylo následně zneplatněno. Správní spis, který měl Nejvyšší správní soud k dispozici, však neobsahuje usnesení o nepříjemnosti či doklad o vyrozumění žalobce s odůvodněním, proč žalovaný shledal jeho žádost nepříjemnou. Ze správního spisu, jak ho měl k dispozici Nejvyšší správní soud, neplyne, že by žalovaný ve lhůtě vydal usnesení o nepříjemnosti podané žádosti, ač mu to zákon o pobytu cizinců v ust. § 169h odst. 5 příkazuje. Samotná skutečnost, že žalobci byl formulář s žádostí vrácen nedostačuje. Žalobce se proti pouhému vrácení formuláře nemůže bránit a dosáhnout soudního přezkumu rozhodnutí o nepříjemnosti žádosti. Nejvyšší správní soud s ohledem na spisovou dokumentaci, kterou měl k dispozici, vyslovil, že dosud nedošlo k vydání usnesení podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců o nepříjemnosti žádosti žalobce, přestože již marně uplynula lhůta stanovená k jeho vydání.

10. Žalovaný na výzvu Krajského soudu v Brně zaslal správní spis vedený žalovaným k žádosti žalobce, která byla podána prostřednictvím poštovní přepravy a doručena žalovanému dne 26. 8. 2021 (tato spisová dokumentace doposud nebyla předložena jak Krajskému soudu v Brně, tak ani Nejvyššímu správnímu soudu v rámci řízení o kasační stížnosti proti předchozímu rozsudku zdejšího soudu).

VI. Posouzení věci krajským soudem

11. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění podmínek ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. V souladu s § 81 odst. 1 s.ř.s. rozhodl na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, přičemž vycházel z obsahu předloženého správního spisu a z podání účastníků řízení.
12. Soud ověřil a mezi účastníky řízení není ani sporné, že žaloba byla podána včas (§ 80 odst. 1 s.ř.s.), žalobce bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu (jeho žádosti o učinění opatření proti nečinnosti ze dne 7. 1. 2022 nadřízený správní orgán - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců rozhodnutím ze dne 31. 1. 2022, č. j. MV-22419-3/SO-2022 nevyhověl).
13. Posouzením předmětné věci soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Podle ust. § 79 odst. 1 věta první s.ř.s. platí, že ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobu domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
15. Podle ust. § 9 správního řádu je správním řízením postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva, anebo povinnosti jmenovitě určené osoby, nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má, anebo nemá.
16. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2007, č. j. 4 Ans 10/2006 – 59, žalobou podle § 79 a násl. s.ř.s. se nelze úspěšně domáhat soudní ochrany v případě jakékoliv pasivity správního orgánu, ale pouze v případech, kdy správní orgán má povinnost vydat ve správním řízení rozhodnutí ve věci samé, nebo má povinnost vydat osvědčení, a to tehdy, kdy je žalobce nositelem veřejného subjektivního práva na vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
17. Relevantní skutkový stav vyplývá z obsahu připojeného správního spisu a tento je mezi účastníky řízení nesporný. Žalobce zaslal žalovanému prostřednictvím držitele poštovní licence formulářovou žádost, jenž byla formou zaškrtnutí předtištěné kolonky v ní uvedené označena jako žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu - za účelem studia lékařské fakulty Masarykovy univerzity (datovaná dne 24. 8. 2021 a žalobcem podepsaná). Žalovaný uvedenou žádost přijal podle přijímacího razítka dne 26. 8. 2021, č. j. je vyplněno jako OAM-37063-1/DP-2021. Uvedené razítko je na žádosti dále označeno jako „neplatné/annulled“. Tato žádost byla žalobci vrácena, a to z důvodu, že žalovaný považuje její podání prostřednictvím držitele poštovní licence za odporující zákonu. Z důvodu jejího vrácení žalobce tutéž žádost podal u žalovaného osobně dne 22. 9. 2021, o čemž svědčí záznam a razítko žalovaného v kolonce číslo 30 žádosti. Na přední straně předmětné žádosti vedle původního shora uvedeného přijímacího razítka je označeno přijímací razítko

žalovaného s vyplněním data 22. 9. 2021. Kromě jiných příloh žádost obsahuje potvrzení o studiu na lékařské fakultě v prezenční formě studia v prvním semestru magisterského studijního programu General Medicine, přičemž potvrzení bylo Masarykovou univerzitou, lékařskou fakultou, zahraničním oddělením vydáno pro období od 1. 9. 2021 do 31. 8.2022.

18. Z obsahu nově žalovaným předložené správní spisové dokumentace – viz odst. 10 (do níž nahlížel i právní zástupce žalobce) soud zjistil, že žalovaný vyhotovil dne 7. 9. 2021 pod č. j. MV-10952-88/OAM-2021 záznam o usnesení, které deklarovalo, že předmětná žádost ze dne 24. 8. 2021, doručená žalovanému dne 26. 6. 2021 (doručená prostřednictvím provozovatele poštovních služeb - Českou poštou, s.p.) nebyla podána žalobcem osobně, ač k tomu byl ve smyslu ust. § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců povinen. V záznamu usnesení je dále konstatováno, že není-li povinnost osobního podání žádosti splněna, žádost není podána a řízení o ní není zahájeno: tímto usnesením správní orgán konstatuje, že žádost nebyla podána osobně a činí o něm záznam do spisu. Zasláním stejnopisu záznamu byl žalobce vyrozuměn o tom, že nebyla splněna povinnost osobního podání žádosti a žádost není podána a řízení o ní není zahájeno. Současně byla žalobci žádost vrácena, včetně doložených náležitostí a kolkových známek. Ve správním spise se rovněž nachází poštovní doručenka, z níž je zřejmé, že zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 9. 9. 2021, adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo zanecháno poučení, přičemž zásilka byla dne 21. 9. 2021 vložena do schránky žalobce na adrese J. 697/7, B.
19. Jak ze shora konstatovaného vyplývá, Krajskému soudu v Brně byla (nad rámec správní spisové dokumentace, kterou měl Nejvyšší správní soud v řízení kasační stížnosti proti předchozímu rozsudku zdejšího soudu k dispozici) nově žalovaným předložena správní spisová dokumentace týkající se předmětné žádosti žalobce ze dne 24. 8. 2021, doručená žalovanému dne 26. 8. 2021 prostřednictvím držitele poštovní licence. Krajský soud z této dokumentace nově zjistil, že došlo ke splnění podmínky uložené zákonem žalovanému, tedy k vydání usnesení o nepřijatelnosti žádosti; jedná se o „usnesení do spisu“ ve smyslu § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců, přičemž záznam o usnesení byl žalobci doručen (a to ještě před podáním nyní projednávané nečinnostní žaloby). Žalobce tak má možnost (budou-li splněny další podmínky řízení) napadnout předmětné usnesení žalobou, neboť usnesení o nepřijatelnosti je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 1 Azs 26/2018-37).
20. Za uvedeného stavu, kdy z důvodu nově předložené správní spisové dokumentace týkající se předmětné žádosti, vyšel najevo jiný skutkový stav než tomu bylo v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem (vinou nepředložení Nejvyšším správním soudem požadované správní spisové dokumentace žalovaným), musel Krajský soud v Brně přistoupit k zamítnutí předmětné žaloby, neboť bylo zjištěno, že žalovaný se tvrzené nečinnosti nedopustil. Právnímu zástupci žalobce bylo umožněno nahlédnout do dodatečně předložené správní spisové dokumentace, k této se po jejím zkompletování a poskytnutí lhůty k případné reakci nevyjádřil.
21. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud žalobu zamítl jako nedůvodnou, neboť k žalobcem tvrzené nečinnosti žalovaného nedošlo (před podáním žaloby byl vydán záznam o usnesení a tento byl doručen žalobci).

VII. Závěr a náklady řízení

22. Krajský soud na základě výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, a proto ji postupem podle ust. § 81 odst. 3 s.ř.s. zamítl.
23. Výrok o hradě nákladů řízení před Krajským soudem v Brně i před Nejvyšším správním soudem v rámci řízení o kasační stížnosti vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož platí, že nastanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak, jakožto úspěšnému účastníkovi řízení, právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 13. 6. 2023

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu